

Het Handvest van de Aarde

Preambule:

We staan op een kritiek moment in de geschiedenis, een tijd waarin de mensheid haar toekomst moet bepalen. De wereld wordt steeds afhankelijker en kwetsbaarder. Onze toekomst draagt zowel een groot gevaar als een grote belofte in zich. Om vooruit te komen moeten we erkennen dat we, temidden van een weelderige verscheidenheid aan culturen en levensvormen, één menselijke familie zijn en één samenleving op aarde met een gemeenschappelijk lot. We moeten ons verenigen om een duurzame wereldgemeenschap voort te brengen gebaseerd op respect voor de natuur, de universele Rechten van de Mens, economische rechtvaardigheid en een cultuur van vrede. Om dit te bereiken moeten wij, de volkeren van de aarde, onze verantwoordelijkheid uitspreken; ten opzichte van elkaar, de grotere leefgemeenschap en de toekomstige generaties.

De aarde, ons thuis

De mensheid maakt deel uit van het uitgestrekte universum. De aarde, ons thuis, is een unieke leefgemeenschap. De natuurkrachten maken van ons bestaan een veeleisend en onzeker avontuur, maar de aarde verschaft ook de omstandigheden die essentieel zijn voor de ontwikkeling van het leven. Het welzijn van de leefgemeenschap en de mensheid hangt af van het behoud van een gezonde biosfeer, in het bijzonder van schone lucht, zuiver water, vruchtbare grond en een rijke verscheidenheid aan planten, dieren en ecosystemen. Het milieu op aarde met haar uitputtelijke energiebronnen is een grote gemeenschappelijke zorg voor de gehele mensheid. De bescherming van de levensvatbaarheid, diversiteit en schoonheid van de aarde is een heilige taak.

De situatie op de aarde

De dominantie van productie en consumptie veroorzaakt enorme schade aan het milieu, uitputting van de natuurlijke rijkdommen en het massaal uitsterven van dier- en plantensoorten. Gemeenschappen worden bedreigd. De voordelen van de ontwikkeling worden niet rechtvaardig verdeeld, waardoor de kloof tussen rijk en arm steeds groter wordt. Onrechtvaardigheid, armoede, honger, onwetendheid en gewapende conflicten zijn wijd verbreid en zijn oorzaak van groot lijden. De ongekeerde groei van de wereldbevolking heeft de sociale en economische systemen overbelast. Het fundament van de algemene veiligheid wordt daardoor bedreigd. Deze tendens is bijzonder gevaarlijk, maar niet onafwendbaar.

De uitdagingen die voor ons liggen

De keuze is aan ons: met vereende krachten voor de aarde en voor elkaar zorgen of de vernietiging van onszelf en de verscheidenheid van het leven riskeren. Fundamentele veranderingen in onze waarden en normen, gevestigde gewoontes, regels en levenswijze zijn noodzakelijk. We moeten ons realiseren dat als aan de basisbehoeften is voldaan, de menselijke ontwikkeling voornamelijk gaat over meer *zijn*, niet over meer *hebben*. We beschikken over de kennis en de technologie om in ieders behoeften te voorzien en om onze schadelijke invloed op het milieu te verminderen. De opkomst van een wereldburgermaatschappij biedt nieuwe mogelijkheden om een democratische en menselijke wereld op te bouwen. De uitdagingen op het gebied van milieu, economische, politieke, sociale en spirituele problemen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Samen kunnen we de oplossingen vinden om deze problemen op te lossen.

Universele verantwoordelijkheid

Om deze doelstelling te realiseren moeten we de dringende noodzaak gaan inzien om onszelf te identificeren met de gehele wereldsamenleving én met onze eigen lokale

gemeenschap. We zijn zowel burgers van verschillende naties als wereldburgers. Het lokale en het mondiale vloeien in elkaar over.

Iedereen draagt verantwoordelijkheid voor het huidige en toekomstige welzijn van de mensheid en de rest van de wereld. De geest van menselijke solidariteit en verwantschap met alles wat leeft wordt versterkt wanneer we leven met eerbied voor het mysterie van het zijn en dankbaar zijn voor het feit dat we leven en nederig de plaats van de mens binnen het grotere geheel kunnen zien.

Het is absoluut noodzakelijk om een gemeenschappelijke visie te hebben op fundamentele waarden die de ethische basis verschaft voor de opkomende wereldsamenleving. Daarom bevestigen wij, verenigd in hoop, de volgende onderling afhankelijke beginselen voor een duurzame ontwikkeling die zullen dienen als gemeenschappelijke norm voor het gedrag van individuen, organisaties, ondernemingen, regeringen en transnationale instellingen.

De algemene uitgangspunten

I Het respect en de zorg voor de leefgemeenschap

1. De aarde en het leven in al zijn verscheidenheid respecteren

- a. Erkennen dat alle schepsels onderling afhankelijk zijn en dat elke levensvorm, ongeacht zijn belang voor de mens, waardevol is.
- b. Geloven in de inherente waardigheid van ieder individu en het intellectuele, artistieke, ethische en spirituele vermogen van de mensheid bevestigen.

2. Met begrip, compassie en liefde voor de gemeenschap zorgen.

- a. Accepteren dat het recht op het bezit, beheer en gebruik van natuurlijke rijkdommen de verantwoordelijkheid met zich meebrengt milieuschade te voorkomen en de mensenrechten te beschermen.
- b. Bevestigen dat grotere vrijheid, kennis en macht ook grotere verantwoordelijkheid met zich meebrengt om het algemeen belang te dienen.

3. Democratische maatschappijen opbouwen die rechtvaardig, betrokken, duurzaam en vreedzaam zijn.

- a. Verzekeren dat gemeenschappen de mensenrechten en de fundamentele vrijheden op ieder niveau garanderen en iedereen in de gelegenheid stellen zich volledig te ontwikkelen.
- b. Sociale en economische rechtvaardigheid bevorderen die een ieder in staat stelt een veilig, ecologisch verantwoord en betekenisvol leven op te bouwen.

4. De rijkdommen en de schoonheid van de aarde voor de huidige en toekomstige generaties veiligstellen.

- a. Erkennen dat de handelwijze van elke generatie bepaald wordt door de behoefte van toekomstige generaties.
- b. Waarden, tradities en regelgeving, die de menselijke gemeenschap en het ecologische systeem op de lange termijn ondersteunen, doorgeven aan toekomstige generaties.

Om deze onderling met elkaar verbonden ethische ideeën te verwezenlijken is het noodzakelijk:

II. Ecologische integriteit

5. De authenticiteit van de ecologische systemen van de aarde beschermen en herstellen, met speciale aandacht voor de biologische verscheidenheid en de natuurprocessen die het leven instandhouden en herstellen.

- a. Op alle niveaus duurzame ontwikkelingsplannen en reglementering toepassen die het behoud en het herstel van het milieu een onderdeel maken van alle ontwikkelingsinitiatieven.
- b. Levensvatbare natuur- en biosfeerreservaten aanleggen en waarborgen, inclusief de wildernis en de zeegebieden, om de levensondersteunende systemen van de aarde te beschermen, de biologische diversiteit te behouden en onze natuurlijke erfenis te bewaren.
- c. Het herstel van bedreigde diersoorten en ecosystemen bevorderen.
- d. Niet-inheemse of genetisch gemanipuleerde organismen, die schadelijk zijn voor de inheemse soorten en het milieu, beheersen en vernietigen en het invoeren van zulke schadelijke organismen voorkomen.
- e. Het gebruik van hergebruikbare [recycleerbare] bronnen zoals water, grond, bosbouwproducten en het zeeleven beheren op een wijze die de regeneratieve waarden niet overschrijdt en die de gezondheid van ecosystemen beschermt.
- f. De winning en het gebruik van niet hergebruikbare [recycleerbare] energiebronnen zoals mineralen en fossiele brandstoffen beheren op een wijze die uitputting minimaliseert en geen ernstige milieuschade veroorzaakt.

6. Het voorkomen van schade als de beste vorm van milieubescherming en, wanneer de deskundigheid beperkt is, voorzorgsmaatregelen nemen.

- a. Tot handelen overgaan om de kans op ernstige of onherroepelijke schade aan het milieu te voorkomen, zelfs als het wetenschappelijke bewijs hiervoor onvolledig of niet overtuigend is.
- b. De bewijslast bij diegenen leggen die stellen dat een bepaalde activiteit geen significante schade veroorzaakt en de verantwoordelijke partijen wettelijk aansprakelijk stellen voor milieuschade.
- c. Verzekeren dat de besluitvorming gericht is op de cumulatieve, lange termijn, indirecte en wereldwijde consequenties van menselijke activiteiten.
- d. Elke vorm van milieuvervuiling voorkomen en niet toestaan dat de hoeveelheid radioactieve, giftige of andere gevaarlijke stoffen toeneemt.
- e. Militaire activiteiten die schadelijk zijn voor het milieu vermijden.

7. Consumptie-, productie- en reproductieplannen toepassen die de regenererende capaciteiten van de aarde, de mensenrechten en het maatschappelijk welzijn respecteren en beschermen.

- a. De materialen die gebruikt worden voor productie en consumptie verminderen, hergebruiken en recyclen en ervoor zorgen dat achterblijvend afval verwerkt kan worden door ecologische systemen.
- b. Voorzichtig en efficiënt handelen waar het gaat om het gebruik van energie en zich in toenemende mate verlaten op energiebronnen als wind- en zonne-energie.
- c. De ontwikkeling, toepassing en billijke overdracht van milieuvriendelijke technologieën bevorderen.
- d. Alle milieukosten en sociale kosten van goederen en diensten in de verkoopprijs doorberekenen en de klant in staat stellen producten te kiezen die voldoen aan de hoogste sociale en milieueisen.

- e. Universele toegang tot de gezondheidszorg verzekeren die zorgt voor reproductieve gezondheid en verantwoorde voortplanting.
- f. Een levensstijl aannemen die de kwaliteit van het leven en de materiële toereikendheid in een eindige wereld benadrukt.

8. Het voortzetten van de studie van ecologische duurzaamheid en het bevorderen van een vrije uitwisseling en uitgebreide toepassing van de uit deze studie verkregen kennis.

- a. De internationale wetenschappelijke en technische samenwerking ondersteunen met speciale aandacht voor de behoeften van ontwikkelingslanden.
- b. De traditionele kennis en spirituele wijsheid uit alle culturen, die bijdragen aan de milieubescherming en het welzijn van de mensheid, erkennen en bewaren.
- c. Verzekeren dat informatie die van vitaal belang is voor de volksgezondheid en de milieubescherming, inclusief genetische informatie, vrij toegankelijk is voor het publiek.

III. Sociale en economische rechtvaardigheid.

9. Armoede als ethisch, sociaal, economisch en ecologisch gegeven uitroeien.

a. Het recht op drinkwater, schone lucht, voedsel, niet-verontreinigde grond, onderdak en veilige afvalverwerking garanderen en de hiertoe benodigde middelen nationaal en internationaal toekennen.

- a. Ieder individu in staat stellen onderwijs te volgen, ieder individu de middelen verschaffen om een duurzaam leven en sociale zekerheid op te bouwen, een vangnet bieden voor degenen die niet in staat zijn voor zichzelf te zorgen.
- b. De veronachtzaamden erkennen, de kwetsbaren beschermen en degenen die lijden dienen en hen in staat stellen hun capaciteiten te ontwikkelen en hun doelen te verwezenlijken.

10. Verzekeren dat economische activiteiten en instellingen de menselijke ontwikkeling op elk niveau op een rechtvaardige en aanvaardbare wijze bevorderen.

- a. Een rechtvaardige verdeling van rijkdom in en tussen landen onderling bevorderen.
- b. De intellectuele, financiële, technische en sociale mogelijkheden van ontwikkelingslanden vergroten en hen ontheffen van drukkende internationale schulden.
- c. Verzekeren dat elke vorm van handel het gebruik van duurzame middelen, het toepassen van milieubescherpende maatregelen en betere arbeidsomstandigheden ondersteunt.
- d. Openbaarheid en transparantie van multinationals en internationale financiële instellingen eisen en hen aansprakelijk stellen voor de consequenties van hun activiteiten.

11. De gelijkheid van de seksen en de rechtsregels waarborgen als een noodzakelijke voorwaarde voor duurzame ontwikkeling en de universele toegang tot het onderwijs, de gezondheidszorg en economische groei.

- a. De mensenrechten van vrouwen en meisjes zekerstellen en een eind maken aan elke vorm van geweld tegen hen.
- b. De actieve deelname van de vrouw in elk aspect van het economische, politieke, civiele, sociale en culturele leven bevorderen en haar zien als volwaardige en gelijkwaardige partner, leider, beleidsmaker en begunstigde.
- c. Het gezin te versterken en de veiligheid en liefdevolle zorg voor alle gezinsleden zeker stellen.

12. Zonder onderscheid te maken het recht van ieder individu op een natuurlijke en sociale omgeving, die zijn of haar waardigheid, fysieke gezondheid en geestelijk

welzijn ondersteunt, respecteren en beschermen met bijzondere aandacht voor de rechten van inheemse volkeren en minderheden.

- a. Discriminatie in al haar verschijningsvormen, zoals discriminatie naar ras, huidskleur, sekse, seksuele geaardheid, religie, taal en nationale, etnische of sociale achtergrond uitroeien.
- b. Het recht erkennen van inheemse volkeren op hun spiritualiteit, kennis, grondgebied, natuurlijke rijkdommen en de hieruit voortvloeiende levenswijze waardoor zij in hun levensonderhoud kunnen voorzien.
- c. De jongeren in onze gemeenschap respecteren en ondersteunen en hen in staat stellen een wezenlijke rol te vervullen in het creëren van een duurzame maatschappij.
- d. Plaatsen van bijzondere culturele en spirituele waarde beschermen en restaureren.

IV. Democratie, geweldloosheid en vrede

13. Democratische instellingen op alle niveaus versterken en transparantie en verantwoord beleid verschaffen, inclusief de deelname aan besluitvorming en de toegang tot rechtspleging.

- a. Het recht van ieder individu op duidelijke en tijdige informatie over milieuzaken, ontwikkelingsplannen en activiteiten, die hem of haar aangaan of waar hij of zij belang bij heeft, verdedigen.
- b. De lokale, regionale en wereldwijde burgermaatschappij ondersteunen en de betekenisvolle deelname van alle geïnteresseerde individuen en organisaties aan besluitvorming bevorderen.
- c. Het recht op vrijheid van mening en meningsuiting, vreedzame vereniging en vergadering en meningsverschil beschermen.
- d. Toegang tot bestuurlijke en onafhankelijke gerechtelijke procedures toestaan met inbegrip van het voorkomen en vergoeden van milieuschade of de dreiging ervan.
- e. Een einde maken aan corruptie in alle openbare en privé-instellingen.
- f. De lokale gemeenschappen versterken en ze in staat stellen zorg te dragen voor de eigen omgeving en verantwoordelijkheid voor het milieu toe wijzen tot op het bestuursniveau waar deze het meest effectief kan worden uitgevoerd.

14. De kennis, waarden en vaardigheden, die nodig zijn voor een duurzame levenswijze, in het reguliere onderwijs en levenslange kennisvergaring integreren.

- a. Voor iedereen, en vooral voor kinderen en jongeren, educatieve mogelijkheden verschaffen die hen in staat stellen een actieve bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling.
- b. De bijdrage van alle kunstrichtingen en geesteswetenschappen alsook de wetenschappen die duurzaamheid aanmoedigen.
- c. De rol van de massamedia in het bevorderen van de bewustwording van ecologische en maatschappelijke uitdagingen versterken.
- d. Het belang van ethisch en spiritueel onderwijs, dat tot een duurzame levenswijze leidt, erkennen.

15. Alle levende wezens met respect en mededogen bejegenen.

- a. Wreedheden tegen in de menselijke samenleving gehouden dieren voorkomen en ze voor lijden behoeden.
- b. Wilde dieren beschermen tegen jacht- en vismethoden die extreem, langdurig of onnodig lijden veroorzaken.
- c. De vangst van beschermde diersoorten volledig vermijden of verbieden.

16. Een cultuur van tolerantie, geweldloosheid en vrede bevorderen.

- a. Wederzijds begrip, solidariteit en samenwerking tussen alle volkeren aanmoedigen en ondersteunen, op nationaal niveau en tussen landen onderling.

- b. Uitgebreide strategieën toepassen om gewelddadige conflicten te voorkomen en gezamenlijke probleemoplossingen gebruiken om milieuconflicten en andere geschillen in de hand te houden en op te lossen.
- c. Nationale veiligheidssystemen demilitariseren tot op het niveau van een niet-provocerend verdedigingsstandpunt en militaire hulpmiddelen voor vreedzame doeleinden, met inbegrip van ecologisch herstel, toepassen.
- d. Biologische, giftige, nucleaire en andere massavernietigingswapens afschaffen.
- e. Verzekeren dat het gebruik van de baan rond de aarde en de ruimte de milieubescherming en de vrede ondersteunt.
- f. Erkennen dat vrede tot stand komt door een evenwichtige en harmonieuze relatie met onszelf, anderen, andere culturen, andere levensvormen, de aarde en het grotere geheel waar we allen deel van uitmaken.

De weg die voor ons ligt

Nog nooit eerder in de geschiedenis dwong het besef van ons gezamenlijke lot ons tot het zoeken naar een nieuw begin. De belofte van die vernieuwing ligt verankerd in de beginselen van dit Handvest van de Aarde. Om deze belofte in te lossen moeten we ons inzetten om de waarden en idealen van het Handvest van de Aarde toe te passen en te bevorderen.

Dit vereist een verandering in onze geest en in ons hart en een nieuw besef van wederzijdse afhankelijkheid en een daaruit voortvloeiende universele verantwoordelijkheid. We moeten vindingrijk de visie van een duurzame levenswijze ontwikkelen en haar lokaal, nationaal, regionaal en wereldwijd toepassen. Onze culturele diversiteit is een kostbare erfenis en de verschillende culturen zullen hun eigen kenmerkende manier vinden om deze visie te realiseren. We moeten de wereldwijde dialoog waar het Handvest van de Aarde uit voortkwam verdiepen en uitbreiden, want we kunnen veel leren van de voortgaande gezamenlijke zoektocht naar de waarheid en wijsheid.

In de praktijk van het dagelijks leven ontstaat er vaak wrijving tussen belangrijke waarden. Dit kan tot moeilijke beslissingen leiden. We moeten echter manieren vinden om diversiteit met eensgezindheid in harmonie te brengen, het uitoefenen van vrijheid met het algemeen belang, en kortetermijndoelen met langetermijndoelen. Voor ieder individu, iedere familie, organisatie en samenleving is een belangrijke rol weggelegd. Kunst, wetenschap, religie, onderwijsinstellingen, niet-regeringsgebonden organisaties, de media, het bedrijfsleven en regeringen worden alle opgeroepen tot creatief leiderschap. De samenwerking tussen regering, burgermaatschappij en het bedrijfsleven is van essentieel belang voor een effectief bestuur.

Om een duurzame wereldwijde samenleving op te bouwen moeten alle landen van de wereld hun betrokkenheid bij de VN vernieuwen, hun verplichtingen nakomen onder de bestaande internationale overeenkomsten en de beginselen van het Handvest van de Aarde toepassen door middel van een wettelijk bindend verdrag over milieu en ontwikkeling.

Laat dit tijdperk de geschiedenis ingaan als een tijdperk waarin een nieuw respect voor het leven, een sterke beslissing om duurzaamheid te bereiken, de versnelling in de strijd voor rechtvaardigheid en vrede, en de vreugdevolle viering van het leven ontwaken.